

алкоголізм та наркоманія. (6)

Інтернет-галузь кіберсоціалізації найбільш активно розвивається і є специфічним фактором соціалізації. Тому соціалізації молоді в сучасному інформаційному суспільстві потребує подальшого дослідження та в разі необхідності розробки рекомендацій або вжиття конкретних заходів щодо негативного впливу на особистість кіберпростору.

Список використаної літератури

1. Лещу Н.О. Дорослішай на здоров'я : навч.-метод. посіб./ Н.О.Лещук, Ж.В.Савич, О.А.Голоцван.– К., 2012.– 214 с. С. 5–6.
2. Грязна С.В. Формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя учнівської молоді. Науково-методичний журнал «Основи здоров'я», № 3(87) березень 2018 р. С. 6–9.
3. Слободян Т., Гончарова М. Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді. Посібник для тренера ./ Т. Слободян, М. Гончарові. – Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2017. – 132 с. С.15–16.
4. Лист МОН України від 09.08.2017 р. № 1/9-436 Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році.
5. Сайт МОН України (Концептуальні засади реформування середньої школи «Нової українська школа»; Оновлена програма з трудового навчання для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів).
6. Береговенко Є.С., Староконь Є.Г. Психологічні аспекти кіберсоціалізації молоді в Інтернет-середовищі. Науково-методичний журнал «Шкільному психологу усе для роботи» № 11 (107) листопад 2017 р. С.2–5.

ПОНЯТТЯ «HUMAN SECURITY» В БЕЗПЕКОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ

Дмитренко В.А.
м. Полтава

Анотація. У статті проаналізовано основні підходи до розуміння поняття «human security». Виділено два головних підходи до його трактування. З'ясовано його походження та змістове наповнення. Встановлена важливість цієї категорії для наукової та практичної розробки проблем пов'язаних з питаннями безпеки.

Ключові слова: безпека, глобальні проблеми, міжнародні організації, «human security».

Дискусія щодо змістовного наповнення поняття «безпека» тривала впродовж XIX-XX століття. За її підсумками було випрацьоване традиційне тлумачення безпеки, як передовсім безпеки держави та її громадян головно у воєнному ключі насамперед через запобігання війнам чи мінімалізації їхніх наслідків. Проте, в останні десятиліття простежується стійка тенденція відмови від такого розуміння цього поняття. На зміну йому приходять «розширений» підхід, який передбачає включення у цю дефініцію низки екологічних, економічних, соціальних, культурних, інформаційних й інших аспектів.

Популярною у безпекознавчих студіях стає англійська категорія «human security» похідна від слів human – людина, особа, особистість та security – захист, охорона, безпека. Вживання цього терміну дає змогу змістити головні акценти безпеки з держави на людину. Проте, вживання цього поняття відзначається значною амбівалентністю. Це пов'язано як з неоднозначним змістовим наповненням поняття так і з складністю перекладу слова human на українську та інші слов'янські мови, адже

воно поліваріативне тож у залежності від вибору варіанту змінюється й його значення.

Появу категорії «human security» ми пов'язуємо з роботою міжнародних комісій – Palme Commission (1982) та World Commission on Environment and Development (1987). Перша з них під орудою Улофа Пальме провела чималу дослідницьку роботу по визначенню факторів які впливають на безпеку людини і загальну світову безпеку. У своєму зверненні до Генасамблеї ООН Улаф Пальме запроваджує поняття «collective security» та «common security» і зазначає, що: «Справжня безпека... це не тільки свобода від страху війни, це мета, яка полягає в тому, щоб жити краще...» [1].

Друга – Всесвітня комісія з навколишнього середовища і розвитку, звернула увагу на проблеми екології, економічної нерівності та бідність, як на головні виклики питанням безпеки. Була доведена взаємозалежність між економічними та екологічними проблемами та їхній безпосередній вплив на рівень безпеки людства. У результаті було рекомендовано включити ці категорії до поняття «безпека».

Вперше термін «human security» був ужитий у програмі ООН «Звіт про розвиток людства» виголошеній і прийнятій у 1994 році [2]. До нього були віднесені такі компоненти: економічна безпека (гарантований мінімальний дохід); безпека здоров'я (наявність мінімально необхідної медичної допомоги); особиста безпека (полягає у свободі від насилля та загроз); продовольча безпека (доступність продуктів харчування); екологічна безпека (доступність чистої води, повітря, ґрунту); безпека меншин (збереження культурного та релігійного розмаїття); політична безпека (захист основних прав і свобод людини). Починаючи з цього часу термін «human security» активно функціонує в безпекознавчому дискурсі міжнародної спільноти у тісному зв'язку з програмою сталого розвитку, що особливо помітно на прикладі «Програми сталого розвитку – 2030» [3].

Намагання дослідників дійти згоди стосовно компонентів які має включати це поняття сформувало два основні підходи. Одні дослідники (Дж. Неф, Л. Рід, М. Тараньян) пропонують включити до нього компоненти які відображають сучасні глобальні загрози: тероризм, транскордонна злочинність, міграція, асиметричні конфлікти тощо. За таких умов «human security» розуміється як «безпека людства» чи «людська безпека».

Інші науковці (С. Томас) вважають, що поняття «human security» має охоплювати лише питання, які стосуються забезпечення базових потреб людини. За такого підходу цей термін найкраще відображається формулою «особистісна (індивідуальна) безпека».

Таким чином, констатуємо включеність поняття «human security» у сучасний науковий та практичний безпекознавчий дискурс. Однак, відзначаємо неоднозначність його використання та наявність різноманітних підходів щодо компонентів які його наповнюють.

Список використаної літератури:

1. Human Development Report 1994. NY, Oxford University Press, 1994. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_1994_en_complete_nostats.pdf
2. History of the United Nations Trust Fund for Human Security. [Електронний ресурс]. URL: <https://docs.unocha.org/sites/dms/HSU/Background%20on%20the%20UNTFHS.pdf>
3. Follow-up to General Assembly resolution 66/290 on human security: Report of the Secretary General of 23 December 2013 / U. N. Doc. A/68/685. [Електронний ресурс]. URL: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/68/685